

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Soru Cevap

Petrol Krizi ve Yansımaları

Soru:

Haberler, petrol fiyatlarında özellikle Teksas petrolünde ani bir düşüş yaşandığını bildirdi. Neredeyse eksi 30'a kadar düştü. Hatta düzenli dolaşımı ile ünlü Brent ham petrolü bile yüzde 9 düşüşle varili 25 dolara geriledi... Düşüşün gerek petrol depolarının tamamen doluluğu hatta neredeyse taşmak üzere olması gerekse Korona virüsünün etkisi gibi çeşitli nedenleri var. Çünkü Korona virüsü ekonomik gerilemeye neden oldu, dolayısıyla petrole olan talep azaldı... Vb. Peki, bu petrol krizinin nedenleri neler? Sürecek mi? Amerika ve dünya ekonomileri üzerinde ne gibi etkisi olacak?

Cevap:

Genel olarak petrol, özel olarak ABD (Batı Teksas) petrol krizi gerçekliğini, Amerika ve dünya ekonomisi üzerindeki etkisini, sonra Brent petrolü ve Amerika ile dünya ekonomisi üzerindeki etkilerini bilmek kaçınılmaz.

Birincisi: Korona virüsünün petrol tüketimi üzerindeki etkisi:

Bu yılın başında Çin'de yayılmaya başlayan Korona virüsü, daha sonra Avrupa'ya ardından da Amerika'ya bulaştı. Eş zamanlı olarak karantina prosedürleri uygulandı. Her ülkede ekonominin birçok sektörü durdu. Yine bulaşma korkusuyla birçok büyük ülke özellikle Avrupa ve Amerika arasındaki seyahat yasağı nedeniyle hava trafiği felç oldu. Buna ek olarak, gıda dışı ve tıbbi mallara talepte ciddi şekilde azalma oldu, dolayısıyla taşımacılık etkilendi. Bunun sonucunda uluslararası ticaret büyük ölçüde afalladı... Bilindiği üzere kara ve hava taşımacılığı petrol arzının yüzde 68'ini tüketiyor. [24.04.2020 www.independentarabia.com] İşte tüm bunlar, Korona nedeniyle küresel petrol talebinde büyük bir gerilemeye yol açtı. Bu gerileme, salgının bir ülkeden diğerine yayılmasıyla daha da derinleşiyordu. Salgının yayılmasıyla eş zamanlı olarak epideminin bulaştığı her ülkede ekonomik sektörler felce uğruyordu. Ama petrole ilişkisi eşit seviyede değildi. Salgın, büyük petrol tüketicileri olan Batı Avrupa ülkelerine bulaştığında, küresel petrol talebinde keskin bir düşüş yaşandı. Küresel petrolün yüzde 20'sini tüketen Amerika'da virüsün keskin bir şekilde ilerlemesiyle de petrol fiyatlarında yaşanan sert kriz, yakından gözlemlenir hale geldi. Rakamsal olarak vermek gerekirse günlük yaklaşık 100 milyon varil tüketen bir dünyada petrol talebi neredeyse yüzde 30 oranında geriledi. Aşağıda zikredeceğimiz iki açıklama talepteki bu düşüşü doğruluyor:

1- Birinci açıklama: "15 Nisan 2020 Perşembe günü Uluslararası Enerji Ajansı, global petrol talebinin Nisan ayında yıllık bazda günlük 29 milyon varil azalacağı, 25 yıldır görmediği seviyeleri kaydedeceği öngörüsünde bulundu..." [15.04.2020 alwafd.news]

2- İkinci açıklama: "Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak, küresel petrol talebinin günde 20-30 milyon varil düştüğünü söyleyerek, "Şu anda küresel petrol talebindeki düşüşte dibe vurduk." dedi. [22.04.2020 El Arabiya]

Böylece, petrol talebi sadece dünya savaşları koşullarında hayal edilebilecek bir oranda azaldı! Tüm bunlar, 3-4 aylık süre içinde yani Korona krizi sırasında gerçekleşti. Teksas petrolü, dibe vurdu, yani "Kara Pazartesi" olarak adlandırılan 20 Nisan 2020 günü petrol, yaklaşık -37 dolara geriledi.

İkincisi: Politik koşul:

Petrol, stratejik bir emtia olduğuna göre ülkeler, petrolü diğer ülkeleri vurmak için kullanırlar. Burada Amerikan politikası söz konusu. ABD, çok değil sadece bir ay önce Suudi Arabistan'ı Rusya ile petrol fiyatları savaşına doğru iteledi. Bunun açıklaması şöyle:

1- Amerika, yüksek petrol fiyatlarını korumak, böylece Amerikan kaya petrolü şirketlerinin pazarlarda rekabet edebilmelerini sağlamak için Rusya'yı petrol üretimini kısımaya zorladı. Çünkü ABD'nin kaya petrolü üretimi çok maliyetli. Bu politika gereği Suudi Arabistan, "OPEC+" olarak bilinen yeni grup kapsamında 3 yıl boyunca Rusya'nın günde 2,1 milyon varillik OPEC üretim kesintisine katılımını sağladı. Suudi Arabistan-Rusya anlaşması, Mart 2020'in sonunda sona erdi. Söz konusu anlaşma, Korona'nın yayılmasından önceydi, Korona'nın yayılmasıyla eş zamanlı olarak da sona erdi.

2- Korona virüsünün Çin'de yayılması, İtalya'ya bulaşması ve yayılmasıyla petrol fiyatları düşmeye başladı, varili (Brent) 45 dolara kadar geriledi. Düşüşünü sürdüren bu fiyat seviyesi, Amerikan petrol üreticileri için bir riskti. Onları pazardan çekilmekle tehdit ediyordu. Bu nedenle fiyatlarda bir artışın olması kaçınılmazdı. Sonra Amerika, Suudi Arabistan'dan virüs nedeniyle global petrol talebinde devam eden düşüşle mücadele için daha fazla üretim kısıntısı için Rusya'ya baskı uygulamasını istedi. Bu nedenle Rusya, kesintinin Amerika'nın kaya petrolü tarafından telafi edileceği korkusuyla üretimde ek kısıntıya gidilmesini reddedince, 06 Mart 2020'de OPEC+ toplantısı gerçekleşti!

3- Söz konusu başarısız toplantının ardından OPEC+ Grubu arasındaki görüş ayrılıkları haberlerinin yayılması nedeniyle petrol fiyatlarında yüzde 10 oranında düşüş oldu.

4- Suudi Arabistan, başarısız OPEC+ toplantısından birkaç gün sonra yeni bir kesinti için Rusya'ya karşı beş adımlı fiyat savaşları başlattı:

A- Birinci adım: Suudi Arabistan, Rusya'nın önceki anlaşmaya bağlılığını duyurmasına rağmen ilk anlaşmadan (2,1 milyon varil kesinti) vazgeçti.

B- İkinci adım: Suudi Arabistan, Korona nedeniyle küresel petrol talebinde yaşanan sorunlara rağmen 1 Nisan itibariyle (Rusya ile ilk kesinti anlaşmasının bitiş tarihi) petrol üretiminde günlük 12-13 milyon varillik dev bir artışa gitti.

C- Asyalı müşterileri için petrolün varil fiyatında 6 dolarlık bir indirim yaptı. Bu seviyedeki bir indirim tarihte bir ilk.

D- Rusya'nın pazar payını kapmak için Rus Ural petrolü müşterilerine indirim yaptı, daha da yapabileceğini belirtti.

E- Pazara daha fazla petrol enjekte etmek için denizde yüzen depolar olarak kullanmak üzere dev petrol tankerleri kiraladı.

5- (06 Mart 2020'deki) Başarısız OPEC toplantısından birkaç gün sonra Suudi Arabistan tarafından açıklanan bu adımlar ile petrol fiyatları üçte bir oranında düştü. "Suudi Arabistan'ın, pazar payını artırmak için üretimi artıracığının işaretini vermesinin ardından petrol fiyatları, Pazartesi günü üçte bir oranında değer kaybetti. Bu, 1991 Körfez Savaşı'ndan bu yana yaşanan günlük en büyük kayıp. Korona virüsü salgını zaten piyasada arz fazlalığına neden olmuştu! Böylece Brent türü ham petrolünün vadeli sözleşmeleri, daha önce yüzde 31 ile 31,02 dolara geriledikten sonra yüzde 22 azalışla varili 37,05 dolara düştü. 12 Şubat 2016'dan beri en düşük seviyesini kaydetti... [09.03.2020 Reuters] Bilindiği gibi Brent ham petrolü (Brent Crude), Kuzey Denizi'ndeki petrol sahalarından çıkarılıyor. Brent ham petrolü, Brent ham yağ, Forties, Oseberg ve Ekofisk karışımıdır. Özellikle Avrupa ve Afrika pazarlarında dünya petrol üretiminin üçte ikisini fiyatlandırmak için bir standart olarak kullanılıyor... Nakliye masrafları dikkate alındıktan sonra

eğer fiyatı uygunsa bazen ABD ve Afrika ülkelerine ihracat ediliyor. Brent ham petrol vadeli işlemleri, Londra Kıtalararası Borsası'nda (ICE) işlem görüyor. Başka bir deyişle Suudi Arabistan'ın bu adımları, 1 Nisan sonrasında petrol fiyatlarının düşmesini sağladı. Çünkü Suudi Arabistan, Rusya ile olan OPEC+ anlaşması Mart ayı sonunda sona erdikten sonra bu adımlarını uygulamaya koydu. Pazarda petrol fazlalığı, gözle görülür hale geldi. Petrol fiyatları, (Brent petrole kıyasla) 20 Nisan 2020'den önce 4 ay içinde 30 doların altına geriledi.

6- Suudi Arabistan'ın bu politikası, Rusya'ya baskı yapmak için yaklaşık iki ay önce, yani özellikle Amerika'da devam eden şiddetli korona salgını nedeniyle petrol talebindeki düşüşün yeni boyutları belirmeden önce Washington'da belirlenmiş bir Amerikan politikasıydı. Bu iki faktör neticesinde (Amerikan güdümlü Suudi Arabistan politikası ve petrol talebindeki düşüşteki keskin artış) Trump yönetiminin Rusya'yı vurmak için ürettiği yıkım baltası, kaya petrolü şirketleri de istisna olmamak üzere sağı solu yıkmaya başladı! Diğer bir deyişle, Amerika'nın petrol fiyatlarını indirmek için yaptığı planın, fiyatları bu kadar düşüreceği (dip) tahmin edilmiyordu. Dibe vuran bu fiyatlar, Amerika'nın (Suudi Arabistan) Rusya politikası ve küresel petrol talebinde süren düşüşün sonucuydu. Amerika, bu politikayı belirlerken, bu ölçüde bir düşüşü öngörmüyordu. Amerikan kaya petrolü şirketleri üzerindeki baskı artmaya başladı. Whiting Petroleum 2 Nisan'da iflas başvurusunda bulundu. Piyasadaki petrol fiyatları, üretim maliyetlerinden daha düşük olması nedeniyle yüz kaya petrolü şirketi iflasın eşiğinde. "Kaya petrolü varilinin marjinal maliyeti yaklaşık 35 dolardır" [11.03.2020 www.alarabiya.net] 24.04.2020 tarihli Independent Arabia sitesine göre 23 Nisan Perşembe günü Batı Teksas petrolü Haziran vadeli işlem sözleşmeleri 15 dolararken, Eylül vadeli işlem sözleşmeleri yaklaşık 27 dolar civarında seyrediyordu. 2020'nin sonuna kadarki tüm vadeli işlem sözleşmeleri de 30 doların altındaydı. Bu, kaya petrolü üzerinde baskı yaratıyor...

7- Amerikan yönetimi, Amerikan petrol endüstrisinin Korona salgını nedeniyle yaşadığı riskli koşullar yüzünden yeni bir üretim kısıntısına gidilmesi için Rusya ile Suudi Arabistan arasında arabuluculuk yapma niyetini açıkladı. ABD Başkanı, Amerika ile yeniden temas kurmak için içi giden ve petrol fiyatları konusunda (Suudi Arabistan ile değil) ABD ile koordine halinde çalışmak isteyen Rusya Devlet Başkanı ile temasa geçti. Trump ayrıca Suudi Arabistan ile de iletişime geçti. Trump, "Devlet Başkan Putin ve Veliaht Prenses ile çok iyi bir görüşme yaptık." ifadelerini kullandı. [01.4.2020 Euronews] Özetle denilebilir ki Trump yönetimi, günde yaklaşık 10 milyon varillik tarihin en büyük petrol üretim kesintisi için Rusya ile Suudi Arabistan arasındaki anlaşmaya sponsorluk yaptı. "OPEC üyeleri ve müttefikleri, talebin düşmesinden sonra dünya petrol üretimini yüzde 10 azaltmak için rekor bir anlaşmaya vardılar... OPEC ve müttefiklerinin, üretimde günde 9,7 milyon varillik bir kesintiye gideceği şu ana kadar kesin" [12.04.2020 BBC] Anlaşma 1 Mayıs 2020'de yürürlüğe girecek ve iki ay sürecek. Sonra anlaşmaya imza atan ülkeler, bir sonraki adıma karar vermek için küresel talep gerçekliğini yeniden değerlendirecek. Bu, kısa vadeli iki aylık bir anlaşma. Haziran sonunda küresel petrol talebinde bir artış bekleniyor. Ancak petrol fiyatı krizi çok derin. Piyasalar, son derece büyük bu anlaşmaya göre fiyatlanmadı. Fiyatlarda yalnızca marjinal bir artış oldu. Hatta Brent ham petrolü fiyatları tekrar 30 doların altına düştü. Küresel talepte günde 30 milyon varillik düşüş de bunu açıklıyor. Günde 10 milyon varillik üretim kesintisi pek fayda etmez!

Üçüncüsü: Üçüncü koşul, ABD petrol rezervi.

Amerika'da iki çeşit petrol rezervi var. Birincisi, ülkenin stratejik petrol rezervi. İkincisi, şirketlere ait rezerv. Bu koşul, bir kısmı stratejik petrol rezervi, diğer kısmı Batı Teksas petrolü koşuluyla birlikte petrol krizinin derinleşmesine katkı sağladı. Bunun açıklaması şöyle:

1- Genelde (ülkenin) stratejik petrol rezervi, yer altı depolarından ibaret. Çoğunlukla bu depolar, kriz zamanlarında kullanılmak üzere çıkarılan petrolü depolamak içindir. Uluslararası Enerji Örgütü'nün (IEA) tavsiyeleri üzerine birçok ülke, 1973 savaşındaki petrol krizi yüzünden böylesi rezervuarlar inşa etti. Her büyük tüketici ülke, petrol kesintisi durumunda 30-90 günlük ihtiyaçlarını karşılayacak petrol rezervuarlarına sahip...

2- 1975'te ABD Kongresi, bir yasa çıkardı. Yasa, Federal hükümetten arzların her türlü akut riske maruz kalması durumunda talebi güvence altına almak için yeterli miktarda ham petrol depolayacak siteler kurulmasını talep ediyor. ABD petrol depolama siteleri, Teksas ve Louisiana kıyılarında yer alıyor ve devletin sıkı koruması altında. Amerika'daki bu stratejik petrol rezervinin maksimum miktarı, 2009'da 727 milyon varildi. Federal rezerve ek olarak, enerji alanında faaliyet gösteren ABD enerji şirketleri, kendi miktarlarını depolarlar. Bu miktar, toplamda federal rezerve eşittir. Şirketlere ait bu tür yerüstü depoları, Teksas eyaletinde çoktur. Uzun zamandır Teksas, "Batı Teksas Ham Petrolü" adındaki petrolün Amerika'daki en büyük üreticisi eyaleti konumunda. Komşu Oklahoma eyaleti de öyle. Buradan Teksas petrolü Amerikan anakarasının içlerine taşınır...

3- 06 Mart 2020'de petrol fiyatlarındaki düşüş ve akabinde Suudi Arabistan ile Rusya arasında yaşanan fiyat savaşı nedeniyle başta Amerika ve Çin olmak üzere birçok ülke, stratejik petrol rezervini doldurma eğiliminde bulundu. Trump, o zaman fiyatlardaki düşüşe sevinmişti... Amerika, Suudi Arabistan veya başka ülkelerden ucuz petrol satın almak için çabaladı. "Kara Pazartesi" öncesinde Teksas'taki depolar, tamamen olmasa da biraz doluydu. Böylece, petrol depolama sorunu, kriz ve doyumluk derecesine vardı. Öyle ki çıkarılan fazlalık petrolü (satılmaması durumunda) depolara yönlendirme sorunu, içinden çıkılmaz bir hale geldi. Kimi zaman depolanamadı. Başka bir deyişle, bir çözüm olarak depolama kanalı, özellikle Teksas petrol üreticileri için kapandı...

4- Böylelikle Amerikan stratejik petrol rezervi büyük oranda dolduruldu. Petrol tankerleri, denizde depolama tesisleri olarak kullanılıyordu. Dolayısıyla iyice çetrefilleşen depolama sorunu, Teksas'ın kuzeyindeki Oklahoma-Cushing teslimat noktasındaki depolama tesislerine kadar uzandı. "ABD'de özellikle Batı Teksas Orta Amerika ham petrolü teslimat noktası Cushing kentindeki ham petrol rezerv miktarları kademeli olarak artıyor. Bununla birlikte rafineriler, zayıf talep karşısında faaliyetlerini azalttı." [20.04.2020 El Cezire] Cushing noktasının maksimum depolama kapasitesi, 76 milyon varil. Genellikle sözleşme sahipleri, sözleşmenin vakti geldiğinde fiziki petrolü Cushing'de teslim alırlar ve yüksek olmayan normal fiyatlarla ABD anakarası içindeki iç eyaletlere nakledilene kadar orada depolarlar. Ama olan şu: "Özellikle referans kabul edilen Teksas ham petrolünün depolandığı Oklahoma-Cushing kentindeki rezerv hacmi, 5 milyon varil arttı ve neredeyse pik noktasına ulaştı. Ayrıca ABD'nin akaryakıt stokları ve rafineri ürünlerinde artış yaşanırken, izolasyon prosedürleri nedeniyle bir yılda haftalık tüketim yüzde 25'ten fazla azaldı." [25.04.2020 Rayul Yevm] Bu nedenle küresel petrol talebinde benzeri görülmemiş yüzde 30'luk (yani günde yaklaşık 30 milyon varil petrol) düşüşün birincil ve ana nedeninin, petrol fiyatlarında gördüğümüz ardışık düşüşler olduğu söylenebilir. Amerika ve Suudi Arabistan'ın Rusya'ya baskı uygulama politikasının, talep krizleri zamanında değil de sadece normal zamanlarda geçerliliği, petrol fiyatları sorununun önemli ölçüde kötüleşmesini sağladı!

Dördüncüsü: Tüm bunlar, Batı Teksas petrolünü etkiledi. Çünkü Oklahoma'daki depolama tesisleri doluydu, çok yüksek fiyatlar dışında artık depolamak için yer yoktu. Ne pahasına olursa olsun bu sözleşmelerin elden çıkarılması kaçınılmazdı. 20 Nisan 2020'de petrol varilinin -37 dolara satışı gerçekleşince, Batı Teksas petrol krizi ya da "Kara Pazartesi" yaşandı ve borsada işlem gören Amerikan hisse senetleri büyük kayıplar yaşadılar... Meseleleri bu noktaya getiren ve şiddetlendiren husus, daha önce de söylediğimiz gibi Cushing'teki depoların doluluğudur. Çok nadir görülen bir işlem olmakla birlikte stokların maksimum sınıra yaklaşması ile depolama fiyatları fırladı. Çünkü ekonomik kapalılığın devam etmesi nedeniyle petrol tüketimi beklentileri halen belirsizlik ve esrarını koruduğu için Cushing tesislerindeki depolama fiyatları çok sert bir şekilde fırladı ve Mayıs vadeli petrol sözleşmesi sahipleri üzerinde baskı yaratan başka bir faktör haline geldi. Ne pahasına olursa olsun ondan kurtulmaya çalıştılar. Bu nedenle bu sözleşmelerin fiyatları 10 dolara düştü, sonra beşe, daha sonra da dramatik bir şekilde sıfıra doğru düşmeye devam ettiler. Çok geçmeden sıfırın altında işlem gördüler. Mayıs vadeli o sözleşmelerin sonuncusu, büyük kayıplar yaşanan sözleşme sahipleri ve borsacıların büyük şaşkınlıkları arasında eksi 37,6 dolar satıldı. Böylece, 20 Nisan 2020'de Batı Teksas petrolü "Kara Pazartesi" krizi patlak

verdi. Bunlar, bu akut krizi yaratmak için tek bir platformda bir araya gelen koşullardı. Ardından Batı Teksas petrol krizi gerçekleşti, Suudi Arabistan ile Rusya arasındaki OPEC+ anlaşması Trump'ın sevincini kursağında bıraktı. 12 Nisan 2020'de yaptığı açıklamada, "Bu, ABD'de binlerce enerji istihdamını kurtaracak. Rusya ve Suudi Arabistan'ı kutluyorum." ifadelerini kullandı. [21.04.2020 CNN Arapça] Trump'ın coşkusu gerçeklikten uzaktı. Çünkü fiyatlardaki korkunç düşüş, yalnızca Amerika'da değil tüm dünyada büyük endişe yarattı. Sonra ekonomik kriz daha da şiddetlendi, enerji sektöründen bahsetmiyorum bile. Ekonomi baloncukları patlayacak hale geldiler!

Bilinmelidir ki, Batı Teksas tipi ham petrolü (West Texas Intermediate), ABD'deki petrol sahalarından çıkarılmaktadır. Aslında Teksas, Louisiana ve Kuzey Dakota'dan çıkarılıp, sonra teslimat için boru hattı ile Oklahoma-Cushing'e naklediliyor. Batı Teksas ham petrolü, Chicago Ticaret Borsası (CME) bünyesindeki New York Ticaret Borsası'nda (NYMEX) işlem görüyor...

Beşincisi: Öte yandan Amerika, Korona krizinin başından beri kademeli olarak destek, kurtarma veya teşvik paketleri benimsedi. Sağlık programlarını desteklemek ve ABD'de Korona salgını ile mücadele etmek için benimsenen 8,3 milyar dolarlık küçük acil durum planı, ilk aşamasıydı. Sağlık sektörü dışında Korona salgınının, ekonomiyi vurmasının ardından "Fed, Korona virüsü nedeniyle zarar gören ekonomiye takviye olması amacıyla politika faizini sıfırladığını ve 700 milyar dolarlık yardım paketi hazırladığını açıkladı." [16.03.2020 BBC] ABD, likidite sıkıntısı ile başa çıkmak için piyasalara dolar likiditesi enjekte etti. Sonra 27 Mart 2020'de 2,2 trilyon dolarlık ABD tarihinin en büyük ekonomik teşvik paketini onayladı. Çoğunlukla paket, çöküşlerini önlemek için iflasın eşiğine gelen şirketlerin borçlarının satın alınmasını öngörüyordu. Bu arada, "Fed daha önce en az 500 milyar dolarlık hazine tahvili ve en az 200 milyar dolarlık Mortgage tahvili alımı yapacağını duyurmuştu. Fed ayrıca yeni programlar oluşturularak çalışanlara, tüketicilere ve işletmelere kredi akışının destekleneceği ve 300 milyar dolara yakın yeni finansman sağlanacağını belirtti." [24.03.2020 Traders App] Ayrıca Korona virüs hastalarına yapılan sağlık harcamalarının, Amerika'da felakete yol açacağı tahmininde bulunuluyor. Dev sigorta şirketlerini çöküşe götürebilir. Kaldı ki Amerika, ciddi bir işsizlik krizi yaşıyor. Yaklaşık 30 milyon Amerikalı, Korona virüsü nedeniyle işini kaybetti. İstihdam eden şirketlerin mali durumu berbat olduğu için bu yıl ivedilikle işlerine dönmeleri düşünülmüyor. Bu büyük rakam, devlet yardımına başvuruda bulunanların büyüklüğüne göre kamu bütçesine yansıtılacak. Kayıtlarda 22 milyondan fazla Amerikalı işsiz devlet yardımına başvurduğu geçiyor ve halen de kriz devam ediyor. ABD, büyük kurtarma paketleri benimsemeyi sürdürdüğü sürece Amerikan para birimi korkunç değer kaybı yaşayabilir. Amerika'nın yanı sıra dolarla işlem yapan tüm ülkeler ve halklar ateşinden nasibini alabilir.

Altıncısı: Bu kriz, en çok ABD'yi vurmuş olsa da, sadece Amerika değil, dünyadaki diğer ülkeler de krizden etkilendi:

1- Avrupa'nın durumu, müttefiki Amerika'dan daha iyi değildi. Çünkü Korona salgınının yansımaları, ekonomik yansımalarının yanı sıra siyasi birliğini de tehdit ediyordu. İtalya, Fransa, İspanya, Almanya ve İngiltere'de tanık olduğumuz salgının krizleri bunun açık göstergesi. Fransa Cumhurbaşkanı Macron, 26 Mart 2020'de video konferans aracılığıyla gerçekleştirdiği basın toplantısında "Korona virüsü salgınının AB ana dayanaklarını tehlikeye soktuğunu söyledi." "Şu anda tehlike altında olan Avrupa projesinin hayatta kalması" diye konuşan Macron, "Karşı karşıya olduğumuz risk Schengen'in ölümü" dedi. [26.03.2020 Russia Today] Almanya Başbakanı Merkel, "Bana göre AB, kuruluşundan bu yana en büyük sınaola karşı karşıya bulunuyor... Avrupa'nın bu krizden güçlü şekilde çıkması tüm ülkelerin çıkarımadır..." diye konuştu. [07.04.2020 Reuters] İspanya Başbakanı Pedro Sánchez, 5 Nisan 2020'de yaptığı açıklamada, "Koşullar istisnai ve tereddütsüz tutumlar alınmasını gerektiriyor: ya bu zorluğa karşı koyarız ya da birlik olarak başarısız oluruz." dedi. [05.04.2020 Frankfurter Allgemeine Zeitung] 23 Nisan 2020'de Avrupa Birliği üyesi ülkelerin liderleri, video konferans yöntemiyle düzenledikleri toplantıda, yaklaşık 500 milyar Euro'luk acil kurtarma paketi üzerinde uzlaşma sağladılar, ancak daha büyük finansman gerektirdiği için üzerinde anlaşamadıkları detayları yaza bıraktılar... Bir yardım fonu kurulmasını ve ortak Korona tahvilleri çıkarılmasını tartıştılar. Ancak, Almanya, Hollanda, Avusturya ve Finlandiya, bu tahvilleri reddettiklerini açıklayarak, fon fikrine katılmadılar. En çok

etkilenen ülkeler Fransa, İtalya ve İspanya ise, projeyi desteklemekte. Almanya'nın reddetmesinin nedeni, bu ülkeleri borçlandırmak ve diğer Avrupa ülkelerini güdümü altına almak için kendi adına kredi vermesi istemesidir...

2- Çin'e gelince, Dünya Bankası, küresel ekonomik yansımalar konusunda uyardı. Dünya Bankası, 2019 yılındaki yüzde 6,1'lik büyümeye kıyasla bu yıl Çin'in ekonomik büyümesinin yüzde 2,3'e gerileyebileceğini kaydetti. [10.04.2020 El Hurra] Gazete, Çin Merkez Bankası yetkilisinden aktardığına göre, "Yetkili, karşı karşıya olduğu muazzam belirsizlikler göz önüne alındığında, Pekin'in bu yıl büyüme için bir hedef belirlememesini öneriyor." China Economic Daily gazetesi, Çin Halk Bankası para politikası Komitesi üyesi Ma Jun'dan "Yüzde 6'lık bir büyümenin zor olacağını, hedefin belirlenmesinin, virüsün yankılarıyla mücadeledeki resmi prosedürleri sınırlayabileceğini" aktardı.

3- Rusya'ya gelince, yüzde 60 oranında petrol ve gaz ihracatına bağımlı. Petrol, Rus ekonomisinin can damarı, dolayısıyla yaşadığı kayıpların sıkıntısını çekiyor. Rus para birimi ruble, berbat bir durumda, değer kaybetti. Petrol fiyatları savaşı sonrasında 1 dolar, yaklaşık 79 rubleye tekabül ediyor. Reuters'in Rusya'daki durumla ilgili raporlarında, bir Rus Bankasından aktardığına göre "Petrol fiyatları 10 doların altına düşerse, GSYİH yüzde 15 oranında küçülebilir."

Yedincisi: Kapitalizmin çarpıklığı, çaresizliği, Korona kriziyle mücadeledeki keşmekeşliği, ülkeler arasındaki bencilliği, açıkça belirginleşti. Ülkeler, kendilerini yere yıkan sert darbelere maruz kaldı. İslam ümmetinin yeniden harekete geçmesi için iyi bir fırsat var. Bununla birlikte Müslüman dünyasındaki rejimler ve yöneticiler, ümmetin hareketinin önünde bir engel olarak duruyor. Bu yöneticiler, ümmete düşmanlıkları ve sömürgeci büyük güçlere bağılılıkları konusunda ısrarcı. Ümmet, Hanif İslam'a göre liderlik edecek samimi ve dürüst bir liderliğe muhtaç ve şüphesiz **Hizb-ut Tahrir**'in halkına yalan söylemeyen bir lider olduğunun farkında. İçtenlikle onunla birlikte çalışmalıdır.

Allah kendisine yardım edenlere mutlaka yardım eder. Kuşkusuz Allah, Kaviyy ve Azizdir. [Hacc 40]

Ey kardeşlerim! Olaylar, Korona sonrası uluslararası konumun öncesi gibi olmayacağını gösteriyor. Yeryüzünde ilahlık taslayan ülkeler, Allah *Subhânehu ve Teâlâ*'nın Rasûl *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*'e indirdiğine aykırı kurallar ve kanunlar belirleyerek, batılı hak, hakkı batıl yapıyorlar. Bu ülkeler, neredeyse görülemeyen, onları yere seren küçük ama küçük bir yaratık karşısında çaresizliklerini kanıtladılar. Nasıl mücadele edeceklerini ve karşısında nasıl duracaklarını bilemiyorlar, debelenip duruyorlar... Aziz ve Güçlü Allah'ın şu buyruğunun sillesine maruz kalana dek zulümlerinin dehlizlerinde debelenip duracaklar.

Yine de ki: Hak geldi; bâtil yıkılıp gitti. Zaten bâtil yıkılmaya mahkûmdur. [İsra 81] Hilafet şafağı yeniden doğacak, dünyayı aydınlatacak ve dünya çapında iyiliği yayacaktır.

Ne zamanmış o?" diyecekler. De ki: "Yakın olsa gerek!" [İsra 51]